

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Oszttályozás

331.836

Szerző: *Bochner Oszkár*Cím: *Ügyvédek, mérnökök, tanárok és festőművészek a Népszálló lakói*Forrás: *Pesti Napló**Bp.*
(Hely)1923. 8. 11.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

Személy

Helyszám

"1923"

Ügyvédek, mérnökök, tanárok és festőművészek a Népszálló lakói

A háború előtti években, amikor Budapest ipara hatalmas lendülettel fejlődött s a munkásság nagy tömegben tódult a fővárosba, a munkásnegyedekben a lakásviszonyok terén züllött viszonyok voltak. A raziák rettentő képet tártak fel. Igen sok helyen támadt Bárczy Istvánnak, Budapest akkori polgármesterének az a gondolata, hogy a munkásoklakta környéken népszállókat helyez el. A legszomorúbb viszonyok a Váci út és a Hungária út környékén voltak, azért ez a gyárvidék kapta az első Népszállót az Aréna út 150. szám alatt. Azzal a céllal épült ez, hogy az ágyrajárókat kiemelje nyomorult környezetükből s kényelmes, nyugodt otthont, kaszinót biztosítva, kiragadja őket a kocsimázásból s lehetővé tegye, hogy munkába alapos mosakodás után mehessen munka után pedig egészséges, üdítő fürdőt használhasson az egyszerű munkás is. Így épült 1912-re az első Népszálló; a többi a háború miatt nem készülhetett el.

Amerikai rendszerű konyha

A látogatót legnagyobb mértékben a konyha- és cukrászdaberendezés lepi meg. Nincs az az előkelő szálló, amelynek konyhája modernebbül lenne felszerelve, mint a Népszálló. A főzés előkészítése villanyerőre berendezett modern gépekkel történik. EGYMÁS MELLETT ÁLLNAK A hatalmas dagasztó-, tésztaanyújtó- és vágó-, burgonyatisztító- és zúzógépek. Ez a nagy-szerű berendezés lehetővé teszi, hogy ez a konyha öt-ezer embert lásson el. Eredetileg ugyanis az is feladata volt, hogy a városközi tisztviselő-konyhára is főzzön. A konyha melletti szomszédos terem cukrász-sütő műhelynek van berendezve és vetekszik akár-melyik elsőrendű cukrász műhelyével.

Az étterem szintén külön meglepetés. Óriási szu-terénhelyiség. A belépő szemét fali festmények gyönyörködítetik, amelyek Undy Mariska iparművésznőt dicsérik. Az éttermet a konyhától nagy üvegfal vá-laszlja el, úgyhogy az étkezők folyton látják, hogyan

kezelik az ételt a konyhában. Éppen vacsoráztak a Népszálló lakói. Vegyesebb társaságot el sem lehetne képzelni. A fehér launtennis-ruha s a szakett mellett látható az uccaseprő szürke munkászubbonya, szá-mozott sapkája. Szépen megférnek egymás mellett, valamennyit a közös sors hajtotta ide.

Az ételek izletesek és ami nem kevésbé fontos, olcsók, 150 korona a főzelék, 10 deka paprikás, vagy füstöltzalonna, kolbász vagy nyári szalámi 800 ko-rona, a tészta 240 korona, egy darab sülttészta 80 korona, egy darab kenyér 70 korona.

Három fogásból: levesből, főzelékből, húsból és tésztából álló ebédet 450 koronával kell fizetni. Az ét-kezésben nemcsak bentlakók vehetnek részt, hanem bárki étkezhetik ott ezen az áron. A közönség erről nem igen tud, pedig a Népszálló igazgatósága szíve-sen áll a közönség rendelkezésére és készséggel ki-szolgál mindenkit, aki jelentkezik.

Latájner ágyrajárók

Sehol közzelfoghatóbban nem táruul élénk az In-telligens középosztály gazdasági súlyedése, mint itt, a Népszállóban. Míg békeidőben a lakók úgyszólván kivétel nélkül a környékbeli munkásokból kerültek ki, ma a lakók fele az intelligens középosztályhoz tartozik.

Gavaja Pál pénztárnok kérdésünkre — természetesen név megnevezése nélkül — megismertet ben-nünket a lakók társadalmi helyzetével, életviszonyai-val. Száraz, statisztikai számokat sorol fel, de ezek közt a szomorú számok közt valóságos regények, sokszor tragédiák húzódnak meg. Mi csak a tragé-dia végét látjuk; amikor az intelligencia egy-egy tagja a rendes polgári lakásból már a Népszálló dróthálós szerény fülkéjébe jutott. Azok az adatok, amelyeket elmondanak előttünk, valósággal megren-dítők.

Hét lakónak doktori címe van, sok közöttük a magasrangú tisztviselő. Akad öt középiskolai ta-nár, egy törvényszéki szakértő, több posta- és táv-írda-főtiszt, egy katonatiszt, aki most került a mi-niszteriumba; több MÁV főfelügyelő, hét festőmű-vész, kik közül néhánynak jó neve van; négy ügy-véd, négy mérnök, két építész, öt szobrász, hat szál-

nész, három plakátfestő, huszonöt nyugdíjas tiszt-^{9/2}viselő, sok székesfővárosi tisztviselő, detektív, rend-^{9/2}őrdíjnok, végrehajtó, több kezelőtiszt, a közeli elektromos-műveknek több tisztviselője lakik ott. A villamostársaságnak úgyszólván minden alkal-mazzott kategóriája képviselve van a mérnöktől, tisztviselőtől le a kalauzig; a köztisztviselői hiva-talból ott látjuk a tisztviselőt és az uccaseprőt. Negyven kereskedő lakója is van a szállónak. Itt lakik egy volt magyar belügyminiszter öccse is és igen sok a diák. A napokban tettek ki egy magas-rangú miniszteri tisztviselőt, mert a szerencsétlen ember — tetves volt.

Aki a miniszterelnök vendége

A szállónak külön orvosi rendelője van, ahol dr. Lendvay Sándor tisztiorvos vizsgálja a betegeket. Emellett van a tágas betegszoba, amelynek ezidősze-rint egyetlen lakója Rácz István 48-as honvéd. Meg-lepően erőteljes és friss öreg ember, aki dicselkedve mondja el, hogy minden vasárnap gróf Bethlen Ist-ván miniszterelnök vendége. Magyarországon ugyanis már csak két negyvennyolcas honvéd van életben. Az egyik Rácz bácsi. Áradozó dicsőretil beszél a miniszterelnökről, aki cigarettával is ellátja, sőt az első időben, mivel nehezen találta meg gróf Bethlen István múzeumuccai lakását, még kocsit is küldött az öreg honvédért.

A házi rend

A szállóban természetesen szigorú a rend. Reggel hét óraker a csengetésre mindenkinél fel kell kelnie, nyolcra már a fülkét is el kell hagyni. A fülkébe semmiféle csomagot bevinni nem szabad, hanem a közös tereben lévő számozott szekrénykében kell a holmikot elhelyezni. Ezért az évi bér most is tízen-egy korona. Aki koffert is helyez el, az évenként tíz koronát fizet külön.

A lakás ára természetesen nagyon olcsó. A közön-séges fülke heti ára 723 korona, az úgynevezett külön fülkéé 745 korona. Egy hónapra 2890 korona, a külön fülkéé pedig 2968 korona.

A Népszálló vezetésének kiterjedt arra is a figyelme, hogy a lakók számára olcsó mesteremberek álljanak rendelkezésre. Ezért cipész-, szabó- és bor-bélyműhelyeket rendeztek be, valamennyi tökéletes és modern felszereléssel s ezeknek az üzleteknek havi bére mindössze 3081 korona.

Ami a régi korszakból származik, mondjuk kereken, a Bárczy-féle destruktív időkből, az helytálló és dicséretreméltó. Az újabb korszak nem valami sokat tudott tenni a Népszállóért. *A folyosón rongyos a szőnyeg, az ágyakon keshedt, szétmállott az ágynemű s már csak ideig-óráig tud szolgálni.* Járt künn több amerikai misszió is, amelyek számos jótékonyintézménynek két kézzel nyújtották az adományt. Megnézték a Népszállót, de ennek nem juttattak semmit.

Talán Wolffék tudják, hogy miért...

Bognár Oszkár.